

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2019-01-24

Närvarande: F.d. justitierådet Ella Nyström samt justitieråden Erik Nymansson och Thomas Bull

Nya EU-regler om aktieägares rättigheter

Enligt en lagrådsremiss den 10 januari 2019 har regeringen (Justitiedepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om röstningsrådgivare,
2. lag om ändring i lagen (1967:531) om tryggnadsförsäkring och pensionsutfästelse m.m.,
3. lag om ändring i årsredovisningslagen (1995:1554),
4. lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder,
5. lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551),
6. lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
7. lag om ändring i försäkringsrörelselagen (2010:2043),
8. lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunniga Halszka Onoszko och Katarina Bilge, biträdda av rättssakkunnige Johan Dahlman.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

I remissen behandlas lagförslag med anledning av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/828 om ändring av direktiv 2007/36/EG vad gäller uppmuntrande av aktieägares långsiktiga engagemang.

Förslaget till lag om röstningsrådgivare

1 §

Det kan övervägas att låta sista meningen i paragrafen utgöra ett eget andra stycke.

2 §

Av första stycket andra punkten framgår att lagen gäller verksamhet som bedrivs av en röstningsrådgivare från ett land utanför EES som har ett verksamhetsställe här, utan att ha sitt huvudkontor inom EES. Detta innebär att t.ex. en amerikansk röstningsrådgivare med verksamhetsställe i både Sverige och Tyskland, men utan huvudkontor inom EES, omfattas av den svenska lagens tillämpningsområde, även om också tysk lag kan vara tillämplig. Avsikten är dock enligt vad som framgår av lagrådsremissen att den svenska lagen i ett sådant fall ska tillämpas endast i fråga om den verksamhet som bedrivs från verksamhetsstället i Sverige. Detta framgår dock inte av lagtexten.

Lagrådet föreslår därför att paragrafens första stycke får följande lydelse.

Lagen gäller verksamhet som bedrivs av en svensk röstningsrådgivare. Lagen gäller också verksamhet som bedrivs av en röstningsrådgivare från ett land utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) om

1. röstningsrådgivaren har sitt huvudkontor i Sverige, eller
2. verksamheten bedrivs från ett verksamhetsställe här, utan att röstningsrådgivaren har sitt huvudkontor inom EES.

4 §

I andra stycket anges att om röstningsrådgivaren inte tillämpar någon uppförandekod, eller inte följer en eller flera delar av en sådan kod, ska röstningsrådgivaren tydligt ange skälen för det. Om alternativa åtgärder har vidtagits, ska även dessa anges.

Lagtexten ger således intryck av att alternativa åtgärder som har vidtagits ska anges såväl i det fallet att röstningsrådgivaren inte tillämpar någon uppförandekod som i det fallet att rådgivaren inte följer en eller flera delar av en sådan kod. Av artikel 3j.1 i direktivet framgår dock att denna skyldighet endast föreligger i det sist nämnda fallet.

Lagrådet föreslår därför att paragrafens andra stycke får följande lydelse.

Om röstningsrådgivaren inte tillämpar någon uppförandekod, eller inte följer en eller flera delar av en sådan kod, ska röstningsrådgivaren tydligt ange skälen för det. Om en eller flera delar av koden inte har följts och alternativa åtgärder har vidtagits, ska även åtgärderna anges.

Förslaget till lag om ändring i lagen om tryggande av pensionsutfästelse m.m.

10 f §

Paragrafen avslutas med en mening enligt vilken "De viktigaste omröstningarna ska förklaras." Uttrycket är hämtat från den svenska versionen av direktivets artikel 3g.1.b). Formuleringen är dock svår att förstå; vad det är som ska förklaras och vad ska förklaringen innefatta? Vid en jämförelse med andra språkversioner av direktivet kvarstår denna svårighet. I t. ex. den danska, engelska respektive tyska versionen används orden "redogörelse", "explanation" och "Erläuterung". Lagrådet föreslår att paragrafen i stället utformas enligt följande, vilket närmare anknyter till direktivets lydelse.

Redogörelsen ska innehålla

1. en allmän beskrivning av stiftelsens röstningsbeteende i portföljbolagen,
2. en förklaring av de viktigaste omröstningarna, och
3. uppgift om i vilka frågor som stiftelsen har använt sig av råd eller röstningsrekommendationer från en röstningsrådgivare.

Av redogörelsen ska det också framgå hur stiftelsen har röstat på portföljbolagens stämmor. Omröstningar som är obetydliga på grund av ämnet eller storleken på aktieinnehavet behöver dock inte redovisas.

Samma sak gäller 2 kap. 17 i § lagen om värdepappersfonder, 8 kap. 20 b § lagen om värdepappersmarknaden, 6 kap. 13 b § försäkringsrörelselagen och 8 kap. 27 b § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Förslaget till lag om ändring i aktiebolagslagen

7 kap. 56 b §

Paragrafen innehåller regler om tillgängliggörande av handlingar inför årsstämman. I andra stycket har gjorts en språklig justering. Stycket skulle kunna förenklas med följande lydelse.

Handlingarna ska hållas tillgängliga på bolagets webbplats under minst tre veckor fram till och med dagen för årsstämman. De ska vidare läggas fram på stämman.

7 kap. 61 §

I paragrafen behandlas beslut vid årsstämman om riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. Enligt andra stycket ska riktlinjerna tillsammans med stämmoprotokollet hållas tillgängliga på bolagets webbplats under den tid riktlinjerna gäller. Det bör emellertid framgå att skyldigheten att hålla stämmoprotokollet tillgängligt inte gäller röstlängden. Vidare bör formuleringen närmare anknyta till direktivets formulering i artikel 9a.7. Följande lydelse av andra stycket föreslås.

Riktlinjerna ska hållas tillgängliga utan kostnad på bolagets webbplats senast två veckor efter årsstämman och så länge riktlinjerna gäller. Detsamma gäller stämmoprotokollet utom röstlängden.

För tydlighetens skull bör i 7 kap. 49 § tredje stycket införas en hänvisning till förevarande paragraf.

16 a kap. 7 §

Lagrådet föreslår att andra stycket tredje meningen inleds på följande sätt.

Redogörelsen ska alltid innehålla information om...

Tredje stycket bör ändras på motsvarande sätt som Lagrådet föreslagit vid 7 kap. 56 b § andra stycket.

16 a kap. 8 §

För att underlätta förståelsen av paragrafen bör den första meningen delas upp i två meningar. Lagrådet föreslår följande lydelse.

Vid bolagsstämmans beslut i fråga om godkännande av en transaktion ska aktier som innehas av den närstående inte beaktas. Inte heller ska aktier som innehas av ett annat företag i samma koncern som den närstående beaktas. Med koncern likställs i detta sammanhang annan företagsgrupp av motsvarande slag.

Förslaget till lag om ändring i försäkringsrörelselagen

6 kap. 13 a §

Lagrådet ifrågasätter om inte ”och” i tredje stycket bör bytas ut mot ”eller”.

16 kap. 8 a §

Beträffande andra stycket, se vad Lagrådet anfört vid 6 kap. 13 a § tredje stycket.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.